کوردستانییەکانی هەندەران 4 – 5 کورسی پارلمانی عێراقی مسۆگەر دەکەن

ڤیەننا: هاورێ مەحمود

ئاشکرایە بێجگە لەوەی کوردستانییەکانی هەندەران راستەوخۆ لە پرۆسەی ناو تۆمارکردنەکاندا بۆ هەڵبژاردنەکانی عێراق بەشدارن، رۆژانەش لە شاشەی کەناڵە ئاسمانییە کوردییەکانەوە دەبینین چ جۆش و خرۆش و پەرۆشییەک لە لایەن ئەمانەوە پیادە دەکرێت. چۆن سۆزی نەتەوەیی و نیشتمانی سەراپای جەستەو گیانی هەزاران لاو و پیر، پەککەوتە و نەخۆشی دورەوڵاتی تەنیوەو بە چ ورەیەکەوە رێگای سەدان کیلۆمەتر لە شار و وڵاتە دورەدەستەکانەوە دەبڕن و خۆیان دەگەیەننە بنکەکانی ناوتۆمارکردن. شەکانەوەی ئاڵای کوردستان، بەرگی کوردی و شایی و هەڵپەرکێکەیان کەرنەڤاڵێکی بێ وێنەی خولقاندووە، کە من و زۆری تریش خۆمان خاوەنی پرۆسەکەین و هەر خۆشمان بەشداری راستەوخۆمان تیایدا هەیە، بەڵام مرۆڤ لەم دیمەنانە سەری سوڕدەمێنێت. ئاخر ئەگەر خۆشەویستی خاک و نیشتمان نەبێت چی بزوێنەری ئەم هەموو ورەیە دەبێت؟! ئەگەر خۆشەویستی کوردستان و کورد نەبێت ئەم ئامادەییە لەم جەستانەدا چۆن ئامادە دەبێت؟! چۆن چەندین خێزان بە سێ و چوار منداڵەوە بە قەرەباڵغی ئەوتۆبوسەکانەوە، لەم چلەی زستانەدا و بەم بەفرو بارانە رێگای پانزە تا بیست کاتژمێر دەبڕن و دەگەڕێنەوە؟! چۆن دەیان پیرەمێرد و نەخۆش، تاکە ئاواتیان دەبێتە بەشداری لەم دەنگدانەداو دەڵێن دوای ئەوەش بمرین کوردستانمان خۆش؟! ... ئەمانە هەمووی جێگای رێزن و هی ئەوەن دوارۆژیان لەسەر بنیات بنرێت. ئەمانە هەموو ئەو دەنگانەن کە دەیان ساڵە لەم دورەوە نیشتمان دەلاوێنن. لە راپەڕیندا دەبنە بڵندگۆ، لە برسێتیدا دەبن بە نان. لە هێرش و دەستدرێژی داگیرکەراندا یەکپارچە دەبنە هاوار و دەرژێنە سەر شەقامەکان، گۆرەپانەکان دەدەن بە کۆڵیانداو دەچنە بەردەم باڵوێزخانەکان. لەم پرۆسە شارستانی و دیموکراتییەشدا دەبنە دەنگ و رێژە زیاد دەکەن. بە کوردستانییانی وڵاتیش دەڵێن: هەرنە پێش دەنگ بدەن، ئێمەش بێ دەنگ نابین!.

بە پێی سەرچاوەی راگەیاندراوی رێکخراوی کۆچی جیهانی، کە رێکخەری بنکەکانی ناو تۆمارکردن و دەنگدانە لە دەرەوەی وڵات، تا رۆژی دووشەممە 1/24، واتە رۆژێک بەر لە کۆتایی ناوتۆمارکردنەکان، تێکرای دەنگدەران لە دەرەوەی وڵات 255611 عێراقی ناوی خۆیان تۆمار کردووە. دیارە ئەو وڵاتانەش کە زۆرترین رێژەی کوردی تێدایە و بنکەکانی دەنگدانیش تیایاندایە بریتین لە وڵاتەکانی ئەوروپا (دانیمارک، فەرەنسا، ئاڵمانیا، هۆڵەندە، سوید، بەریتانیا)، ئوستراليا، کەنەدا و ئەمریکایە. بەو وڵاتانەشەوە کە بنکەی دەنگدانیان تێدا نەبووە، وەکو نەمسا، سویسرا، ئیتالیا، نەرویج، فنلەندا، هەنگاریا و هتد.. چونەتە یەکێک لەو وڵاتانەی سەرەوە بۆ تۆمارکردنی ناوەکانیان، تێکرای ناوە تۆمارکراوەکان دەکاتە 156489 کەس کە بە هەموو پێوانەیەک و ئاگایی بەشداربووان و راگەیاندنەکانیش کوردەکان زیاتر لە 80% ی ئەم ژمارەیە پێک دەهێنن. واتە نزیکەی 125191.2 کەس. خۆ ئەگەر هەر کورسییەکی پارلمانی عێراقیش پێویستی بە 27000 دەنگ بێت، کەواتە دەنگەکانی هەندەران 4 تا 5 کورسی پارلمانی عێراقی بۆ لیستی هاوپەیمانی کوردستان مسۆگەر دەکەن. هەرچەندە ئەمە لە کاتێکدا کە هیچ دەنگێکی عێراقییەکان لە وڵاتەکانی ئێران، ئوردون، سوریا، تورکیا و ئیمارات کە تا هەشتەم رۆژ 99122 ناو تۆمار کراوە بۆ لیستی هاوپەیمانی کوردستان نەدرێت، ئەمەش لەبەر کەمی رێژەی کوردی عێراقی تیایاندا و هەروەها دژایەتیکردنی حکومەتەکانیان بۆ ئەم لیستە.

ئەمەی خوارەوەش خشتەیەکی رۆژانە و تێکرایی ناو تۆمارکردنەکانی هەشت رۆژی رابوردووە لە هەر 14 وڵاتەکەی جیهان کە بنکەی ناو تۆمارکردن و دەنگدانیان تیادا کراوەتەوە:

زانیاری ڕۆژانەی تۆمارکردنی ناوی عێراقییەکان لە هەندەران

	ڕۆژی 1	ڕۆژی 2	ڕۆژی 3	ڕۆژی 4	ڕۆژی 5	ڕۆژی 6	ڕۆژی 7	ڕۆژی 8	تێکڕایی
هەموو جیهان	**18071**	**24208**	**25728**	**25697**	**37880**	**56452**	**49881**	**17694**	**255611**
ئوستراليا	**1055**	**1583**	**1305**	**1215**	**1335**	**1728**	**1874**	**779**	**10874**
سیدنی	712	1165	927	824	977	1245	1259	585	7694
ملبورن	343	418	378	391	358	483	615	194	3180
کەنەدا	**641**	**996**	**866**	**988**	**1342**	**1787**	**2861**	**681**	**10162**
تۆرێنتۆ	395	665	568	739	980	1112	2366	576	7401
ئۆتاوا	177	205	199	159	232	352	259	64	1647
کانگاری	69	126	99	90	130	323	236	41	1114
دانیمارک	**961**	**1313**	**1525**	**1285**	**1392**	**3177**	**2590**	**279**	**12522**
کۆپنهاگن	961	1313	1525	1285	1392	3177	2590	279	12522
فەرەنسا	**66**	**61**	**58**	**82**	**60**	**332**	**299**	**42**	**1000**
پاریس	66	61	58	82	60	332	299	42	1000
ئەڵمانیا	**961**	**1455**	**1974**	**1983**	**2670**	**7350**	**7251**	**1181**	**24825**
بەرلین	165	212	309	361	428	1383	1413	211	4482
میونیخ	368	533	590	612	784	2069	2142	415	7513
کۆیلن	224	356	581	609	783	2075	1884	333	6845
مانهایم	204	354	494	401	675	1823	1812	222	5985
ئێران	**3550**	**6001**	**5513**	**5742**	**12877**	**7356**	**7059**	**5047**	**53145**
تاران	1391	2051	1380	2073	4435	2433	2246	1669	17678
قوم	1181	1821	1971	1577	5750	2750	2175	1392	18617
ورمێ	110	368	634	437	98	345	82	102	2176
کرماشان	178	152	159	247	619	350	381	501	2587
ئەهواز	354	1127	918	995	1450	878	1574	1008	8304
مەشهەد	336	482	451	413	525	600	601	375	3783
ئوردون	**710**	**1192**	**1537**	**1580**	**2780**	**3093**	**3679**	**2224**	**16795**
عەمان	710	1192	1537	1580	2780	3093	3679	2224	16795
هۆلەندا	**799**	**1079**	**1469**	**1533**	**1882**	**4783**	**2686**	**538**	**14769**
ئەمستەردام	268	433	493	562	563	934	828	209	4290
ڕۆتەردام	353	450	654	667	875	2110	1186	188	6483
زۆڵە	178	196	322	304	444	1739	672	141	3996
سوید	**1668**	**2830**	**3070**	**3205**	**3231**	**8953**	**4905**	**1439**	**29301**
ستۆکهۆلم	1098	1849	1993	2094	1976	4853	2703	916	17482
گۆتنبرگ	570	981	1077	1111	1255	4100	2202	523	11819
سوریا	**1384**	**1629**	**1613**	**1627**	**1903**	**2344**	**2165**	**1580**	**14245**
دیمەشق	1384	1629	1613	1627	1903	2344	2165	1580	14245
تورکیا	**392**	**639**	**765**	**349**	**749**	**560**	**310**	**182**	**3946**
ئەستەنبوڵ	226	450	618	290	548	344	254	130	2860
ئەنقەرە	166	189	147	59	201	216	56	52	1086
ئیمارات	**869**	**1428**	**2330**	**1370**	**1512**	**1530**	**1030**	**922**	**10991**

8216	757	791	1212	1235	1093	1553	1033	542	دوبەی
2775	165	239	318	277	277	777	395	327	ئەبوزەبی
29121	**1282**	**7594**	**8747**	**3028**	**2580**	**2118**	**2037**	**1735**	بەریتانیا
15217	561	3723	3499	1718	1741	1425	1425	1125	لەندەن
12647	669	3707	4824	1155	711	579	509	493	مانشستەر
1257	52	164	424	155	128	114	103	117	گلاسکۆ
23915	**1518**	**5578**	**4712**	**3119**	**2158**	**1585**	**1965**	**3280**	ئەمریکا
1836	36	289	486	334	154	72	181	284	واشنتۆن
8999	722	2726	482	1394	1071	539	840	1225	دیترۆیت
5556	583	1257	740	704	458	472	487	855	شیکاگۆ
3730	101	816	1705	295	205	202	149	257	لۆس ئەنجلس
3794	76	490	1299	392	270	300	308	659	ناشفیل